

DET KONGELIGE BARNE-, LIKESTILLINGS-
OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

KD

03 NOV. 2010

201003005 - 168

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Deres ref

Vår ref
201003910-/ILB

Dato

02.11.10

Høring - NOU 2010 : 7 - Mangfold og mestring - Flerspråklige barn, unge og voksne i opplæringsystemet

Vi viser til høring av NOU 2010 : 7 - Mangfold og mestring - Flerspråklige barn, unge og voksne i opplæringsystemet.

Generelt

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet er tilfreds med at utvalget innledningsvis fremhever flerspråklighet og kulturell kompetanse som en ressurs for arbeidsmarkedet. Slik kompetanse er nødvendig for å gjøre det norske arbeidsmarkedet bedre rustet i møtet med globale og nasjonale utfordringer, noe både private og offentlige arbeidsgivere må være bevisste på i sin rekruttering.

I en slik sammenheng mener vi det er nødvendig å arbeide etter tre hovedmålsetninger:

1. Å bedre kompetansen til innvandrere og deres etterkommere.
2. Å hindre at disse gruppene blir utsatt for ulikebehandling og diskriminering på grunnlag av etnisitet, religion mv., kjønn eller nedsatt funksjonsevne innenfor utdanning og arbeidsliv.
3. Å ivareta et kjønnsperspektiv ved å sørge for like muligheter for kvinner og menn, gutter og jenter.

Målsetningene er komplementære og må ses i sammenheng. Vi oppfordrer Kunnskapsdepartementet til å ta disse med seg i det videre arbeidet.

Kap 1.1 Utvalgets samlede konklusjoner

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet støtter behovet for styrking av kompetansen til tospråklig personale i barnehagen. I tillegg vil vi oppfordre Kunnskapsdepartementet til å være oppmerksom på tospråkliges arbeidssituasjon og se på mulighetene for å bedre forutsigbarheten i arbeidsforholdene. Tospråklig personale arbeider ofte i engasjementer og i deltidstillinger.

Vi støtter også forslaget om kompetanseutvikling i opplæringssektoren når det gjelder flerkultur, herunder at kompetanse i flerspråklighet, flerkulturell pedagogikk og flerkulturell forståelse legges inn som en obligatorisk del av førskolelærerutdanningen. I tillegg vil vi fremheve at det er behov for bedre kompetanse i forhold til kjønn. Forståelsen av kjønn i flerkulturell kontekst er et viktig tema; herunder universelle verdier, menneskerettigheter og kultursensitivitet.

Kap. 9 Frafall

Frafallet er større blant gutter enn jenter i videregående opplæring. Størst er frafallet blant gutter med minoritetsspråklig bakgrunn. Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet mener det er nødvendig å se nærmere på årsaker til hvorfor gutter generelt har et lavere læringsutbytte enn jenter. Vi henviser til St. melding nr. 8 *Om menn, mansroller og likestilling*, der det fremkommer at "Både Kunnskapsdepartementet og Barne- og likestillingsdepartementet meiner at forskinga må rette eit sterkare søkjelys mot årsakene til kjønnsforskjellane i skuleprestasjonar" (s. 24)

Kap. 11 Opplæring spesielt organisert for voksne etter opplæringsloven

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet støtter utvalgets forslag om tiltak for bedre informasjonsstrategier som sikrer at voksne gjøres kjent med sine rettigheter og med de tilbudene som er knyttet til voksenopplæring. Blant noen innvandrergupper er andelen sysselsatte kvinner svært lav, og kvalifisering er et spesielt viktig virkemiddel for denne gruppen. Det bør derfor vurderes å spisse informasjonsarbeidet mot enkelte grupper av kvinner.

Vi antar også at det innenfor alle nivåer i utdanningen kan være behov for mer kunnskap blant elever, foreldre, skoler og kommuner om rettigheter og plikter som ligger i opplæringsloven, likestillingsloven og diskrimineringsloven.

Kapittel 12 Introduksjonsordning og opplæring i norsk og samfunnskunnskap

Vi vil bemerke at det er en upresisjon i kunnskapsgrunnlaget om norskopplæringen, punkt 12.3.5 side 276. Utvalget skriver at "... 15 prosent av kommunene gir ikke mer enn 300 timer opplæring....". Informasjonen er hentet fra Rambøll Managements evaluering av opplæringen i 2007. BLD presiserer: 85 prosent av informantene svarer bekreftende på at de tilbyr opplæring utover 300 timer til alle som har behov for det.

Under 10 prosent svarer nei til at de tilbyr utover 300 timer til *alle* som har behov for det. De kommunene som svarer "nei" kan altså tilby opplæring til enkelte deltakere, men gir det ikke til alle som har behov. Det betyr at vi ut fra dette ikke kan si hvor mange kommuner som ikke tilbyr mer enn 300 timer opplæring.

Kap 17 Foreldresamarbeid

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet støtter forslaget om utarbeidelse av en veileder i foreldresamarbeid for barnehage og skole. Det er en målsetning å oppnå likestilte foreldreroller der mor og far deltar på lik linje gjennom hele barnets oppvekst; både i barnehage og skole. Vi oppfordrer til at det i utarbeidelsen av en evt. veileder tas til hensyn til denne målsetningen.

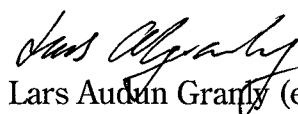
Kap 19 Læringsmiljø

Minoritetsspråklige elever har større trivsel enn majoritetsspråklige. Allikevel opplever førstnevnte større grad av mobbing. Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet ser dette som bekymringsfullt. Vi forventer at tiltakene i Handlingsplanen for å fremme likestilling og hindre etnisk diskriminering (2009 – 2012), blant annet Program for et inkluderende lærings- og oppvekstmiljø og for å styrke innsatsen mot mobbing, Nytt manifest mot mobbing og Utvalgsundersøkelse til elevundersøkelsen, vil bidra til mer kunnskap på området, styrke innsatsen og redusere omfanget av mobbing.

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet vil legge til at det bør vurderes å endre formuleringen som gjelder diskriminering i elevundersøkelsen. Vi anbefaler at svaralternativ 56 c endres til "nasjonalitet/etnisk bakgrunn/hudfarge?" eller at de to siste kategoriene innlemmes på annen måte.

Vi ser for øvrig frem til å delta i det videre oppfølgingsarbeidet av NOUen.

Med hilsen

Lars Audun Granly (e.f.)

Inger-Lise Becher